

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 44/09

19. máj 2009

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-531/06 a v spojených veciach C-171/07 a i.

*Komisia/Taliansko
Apothekerkammer des Saarlandes a i.*

VLASTNÍCTVO A PREVÁDZKOVANIE LEKÁRNE MOŽNO VYHRADIŤ LEN FARMACEUTOM

Talianske a nemecké právne predpisy, ktoré upravujú takéto pravidlo, sú odôvodnené cieľom spoľahlivého a kvalitného zásobovania obyvateľstva liekmi

Súdny dvor dnes uzavrel dva súbory vecí týkajúcich sa režimu vlastníctva lekární.

Tieto veci sa týkali hlavne problému, či právo Spoločenstva bráni ustanoveniam, aké sú tie, ktoré sú súčasťou talianskej a nemeckej právnej úpravy, a podľa ktorých môžu lekáreň vlastníť a prevádzkovať len farmaceuti.

Spojené veci C-171/07 a C-172/07 (Apothekerkammer des Saarlandes a i.) sa týkali povolenia prevádzkovať od 1. júla 2006 lekáreň v Saarbrückene ako organizačnú zložku, teda povolenia, ktoré bolo vydané holandskej akciovej spoločnosti DocMorris príslušným ministerstvom spolkovej krajiny Sársko. Rozhodnutie ministerstva bolo zo strany viacerých lekárníkov a ich profesijných združení napadnuté pred správny súdom spolkovej krajiny Sársko z dôvodu nesúladu s nemeckou právnou úpravou, ktorá vyhradzuje právo vlastníť a prevádzkovať lekáreň len farmaceutom.

Správny súd podal na Súdny dvor návrh na začatie konania s cieľom zistenia, či ustanovenia Zmluvy týkajúce sa slobody usadiť sa, majú byť vykladané v tom zmysle, že uvedenej právnej úprave bránia.

Vo veci C-531/06 (Komisia/Taliansko) Komisia predovšetkým navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Taliansko si tým, že vyhradilo vlastníctvo a prevádzkovanie súkromných lekární len lekárnikom, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Spoločenstva.

Vo svojich rozsudkoch z dnešného dňa Súdny dvor uviedol, že skutočnosť, že osobám, ktoré nie sú farmaceutmi je znemožnené prevádzkovať lekáreň alebo nadobudnúť podiely v spoločnostiach prevádzkujúcich lekáreň, predstavuje obmedzenie slobody usadiť sa a voľného pohybu kapitálu.

Toto obmedzenie však môže byť odôvodnené cieľom spočívajúcim v spoľahlivom a kvalitnom zásobovaní obyvateľstva liekmi.

Ak pretrváva neistota v súvislosti s existenciou alebo rozsahom rizík pre zdravie ľudí, je dôležité, aby mali členské štáty možnosť prijať ochranné opatrenia bez toho, aby museli čakať na úplné potvrdenie skutočnej existencie týchto rizík. Okrem toho členský štát môže prijať opatrenia, ktoré čo najviac znižujú ohrozenie zdravia verejnosti, vrátane ohrozenia spoľahlivého a kvalitného zásobovania obyvateľstva liekmi.

V tomto kontexte Súdny dvor zdôrazňuje veľmi osobitný charakter liekov, ktorých terapeutické účinky ich významne odlišujú od iného tovaru.

Dôsledkom týchto terapeutických účinkov je, že ak sa lieky konzumujú bez toho, aby to bolo nevyhnutné alebo nesprávnym spôsobom, môžu vážne poškodiť zdravie, pričom pacient si toho nemusí byť pri ich podávaní vedomý.

Nadmerná konzumácia alebo nesprávne používanie liekov okrem iného zahŕňa plytvanie finančnými zdrojmi, ktoré je o to viac škodlivé, že farmaceutické odvetvie má značné náklady a musí reagovať na zvyšujúce sa potreby, pričom finančné zdroje, ktoré možno venovať na zdravotnú starostlivosť nie sú – bez ohľadu na spôsob financovania – neobmedzené.

Keďže členské štáty majú možnosť rozhodnúť o úrovni ochrany verejného zdravia, môžu vyžadovať, aby boli lieky distribuované farmaceutmi, ktorí sú skutočne odborne nezávislí.

Nemožno poprieť, že farmaceut, rovnako ako iné osoby, sleduje cieľ, ktorým je dosiahnutie zisku. Ako farmaceut z povolania však nesmie lekárne prevádzkovať výhradne s ekonomickým cieľom, ale aj z profesionálneho hľadiska. Jeho osobný záujem na zisku je tak zmiernený jeho vzdelaním, odbornými skúsenosťami a zodpovednosťou, ktorú nesie, pretože prípadné porušenie právnych noriem alebo pravidiel profesijnej etiky oslabuje jednak hodnotu jeho investície a jednak jeho vlastnú profesionálnu existenciu.

Osoby, ktoré nie sú farmaceutmi, nemajú už z podstaty veci na rozdiel od farmaceutov porovnateľné vzdelanie, skúsenosť a zodpovednosť. Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že nevytárajú rovnaké záruky ako farmaceuti.

Z toho vyplýva, že členský štát môže v rámci svojej voľnej úvahy zastávať názor, že prevádzkovanie lekárne osobou, ktorá nie je farmaceutom, môže predstavovať pre zdravie verejnosti a osobitne pre spoľahlivosť a kvalitu maloobchodnej distribúcie liekov riziko.

Nebolo preukázané ani to, že menej obmedzujúce opatrenie, ako je pravidlo vylúčenia osôb, ktoré nie sú farmaceutmi, by umožnilo zabezpečiť spoľahlivosť a kvalitu zásobovania obyvateľstva liekmi rovnako účinne ako uplatnenie uvedeného pravidla.

Keďže členský štát má priestor na voľnú úvahu, môže sa domnievať, že existuje riziko, že menej obmedzujúce opatrenia sledujúce zabezpečenie odbornej nezávislosti farmaceutov, akými sú systém kontrol a sankcií, nebudú v praxi dodržiavané, keďže záujem osoby, ktorá nie je farmaceutom na dosahovaní zisku, nie je zmiernený rovnako ako v prípade nezávislého farmaceuta a podriadenosť farmaceutov – zamestnancov prevádzkovateľovi môže znamenať, že pre nich bude komplikované namietať proti jeho inštrukciám.

Súdny dvor dospel k záveru, že **sloboda usadiť sa a voľný pohyb kapitálu nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá znemožňuje, aby osoby, ktoré nie sú farmaceutmi vlastnili a prevádzkovali lekárne.**

Keďže Súdny dvor usúdil, že odôvodnená je nielen právna úprava znemožňujúca osobám, ktoré nie sú farmaceutmi prevádzkovať súkromnú lekáreň, ale aj právna úprava zakazujúca podnikom distribuujuúcim farmaceutické výrobky nadobúdať podiely v obecných lekárňach, zamietol tiež žalobu o nesplnenie povinnosti, ktorú proti Talianskej republike podala Komisia.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: BG, ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, PT, RO, SK

Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-531/06>

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-171/07>

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

*Obrazové záznamy zo zasadnutia sú k dispozícii na EBS „Europe by Satellite“;
túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie,*

L-2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249

alebo B-1049 Brusel, tel: (0032) 2 29 64106, fax: (0032) 2 29 65956